Возняк Є.В., ст. гр.ЕФбс-13-М
Науковий керівник:
д.е.н., проф. кафедри ЕАіФ Галушко О.С.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ОПТИМІЗАЦІЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА

В умовах обмеженості власних фінансових ресурсів і високої вартості залучених ресурсів формування та реалізація ефективного механізму управління ними стає основою збереження фінансової стійкості, стабільності функціонування й стратегічного розвитку підприємства.

Значний внесок у розробку теоретико-методологічних основ процесу формування і використання фінансових ресурсів підприємств внесли вітчизняні вчені-економісти І. Бланк, О.Василик, Ю. Воробйов, В. Опарін, А. Поддєрьогін та інші.

Оптимізація структури капіталу є однією з найважливіших задач, які вирішують в процесі управління фінансовими ресурсами підприємства.

Але на сьогодні не має єдиного універсального методу оптимізації структури капіталу, застосовуючи який підприємство визначило б оптимальне співвідношення між власним і позиковим капіталом.

Аналіз літературних джерел дає змогу визначити термін «оптимізація структури капіталу» як співвідношення між власним і позиковим капіталом, за якого підприємство отримує максимальний прибуток і має максимальну рентабельність.

Аналіз економічної літератури свідчить, що більшість авторів виділяють три методи оптимізації структури капіталу:

- оптимізація структури капіталу за критерієм максимізації рівня прогнозованої фінансової рентабельності. Цей метод ґрунтується на багатоваріантних розрахунках рівня фінансової рентабельності (рентабельності власного капіталу) при різній структурі капіталу. Остання виражається через такий показник, як ефект фінансового важеля;

- оптимізація структури капіталу за критерієм мінімізації її вартості. Метод ґрунтується на попередній оцінці власного і запозиченого капіталів за різних умов їх формування, обслуговування і здійснення багатоваріантних розрахунків середньозваженої вартості капіталу і таким чином, пошуку найбільш реальної ринкової вартості підприємства;

- оптимізація структури капіталу за критерієм мінімізації рівня фінансових ризиків. Він пов'язаний з процесом диференційованого вибору джерел фінансування різних складових частин активів підприємства: необоротних активів, оборотних активів (з розбиттям їх на постійну і змінну частини) [1, с. 214; 2, с. 140].

Зазначимо, що в основі кожного з вищезазначених методів знаходиться один конкретний критерій.

Як бачимо, не існує єдиного методу раціонального співвідношення власного і позикового капіталу. Однак існує ряд об'єктивних і суб'єктивних факторів, використання яких дає можливість цілеспрямовано формувати структуру капіталу, яка б забезпечила найбільш ефективне використання фінансових ресурсів підприємством. Серед них можна виділити: форма власності підприємства, організаційно-правовий статус, галузева приналежність, розмір, виробнича та фінансова структури, стадія життєвого циклу підприємства, стан фінансового ринку, на якому функціонує підприємство. Кожен з цих факторів впливає на використовувані оптимізаційні методи та підходи, на специфіку формування структури капіталу підприємства, на особливості здійснення ним фінансово-господарської діяльності, на величину формування структури капіталу та окремих її складових елементів, а також на оптимізаційну політику структури капіталу суб'єкту господарювання.

Список літератури:

1. Бланк, И. А. Управление формированием капитала / И. А. Бланк. – К.: Ника-Центр, 2000. – 512 с.

2. Семенов А.Г. Ефективне управління структурою капіталу акціонерного товариства / А.Г. Семенов, О.О. Плаксюк, О.В. Ярошевська // Вісник економічної науки України. – 2010. - № 2. – С. 137-144.